

Bernard Zon

Bernard Louis Zon is geboren op 24 mei 1923 te Tasikmalaja op Java, NOI. Hij was de zoon van Bernard Cornelis Zon en Margaretha Alida van Oudenallen. Hij woonde met zijn ouders op Soerabajaweg 26 in Batavia.

Hij was voortrekker in Batavia.

收管所 Camp	爪哇	番 No 號 No.	爪哇 20718
姓名 Name	ZON, Louis BEARNARD LOUIS	生年月日 Date of Birth	1923.5.24
籍貫 Nationality	爪哇	所屬部隊 Unit	JAK THAI THIANI
階級 Rank	S. 2nd. ART. 107123	捕獲年月日 Date of Capture	1942.3.8
捕獲場所 Place of Capture	THAI	父ノ名 Father's Name	ZON, J. BEARNARD CORNELIS
本籍地 Place of Origin	TASIKMALAJA JAVA N. INDIE	母ノ名 Mother's Name	MARGARETHA ALIDA VAN OUDENALLEN
捕獲地 Destination	SURABAYA 26 BAT. O. N. INDIE	職業 Occupation	
備考 Remarks		特記事項 Remarks	

補綴部
Other Information

錫納倫中營長、及、行方不明 王清光

捕獲時期 1942.3.8

1942.3.8 爪哇島野中營 20718 號

Tijdens de mobilisatie was hij soldaat bij de KNIL in Tjimahi. Hij werd op 8 maart 1942 krijgsgevangen genomen en geïnterneerd. Hij kwam terecht in Thailand waar hij moest werken aan de Birmaspoorweg.

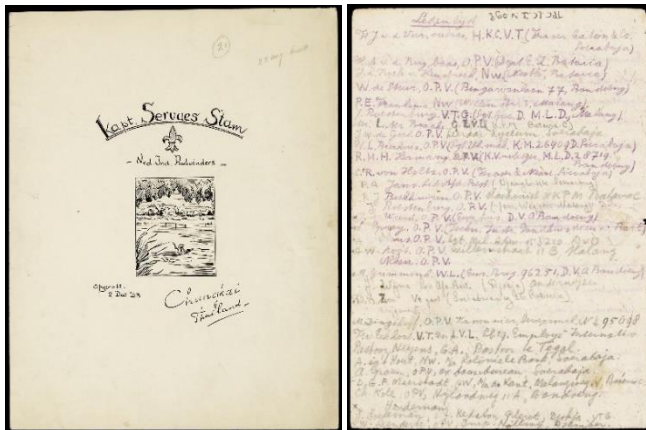
De Birma-Siamspoorweg, Birmaspoorweg of Dodenspoorlijn was een spoorlijn van 415 km tussen Non Pladuk in Thailand (Siam) en Thanbyuzayat in Myanmar (Birma). De spoorlijn was voor de Japanse bezetters nodig om een directe verbinding naar de kust van Birma te creëren, zodat Japanse schepen niet meer om het hele schiereiland hoefden te varen.

Het werk aan de spoorlijn begon op 16 september 1942 en werd 16 maanden later voltooid. Er werd gebruikt van oude spoorlijnen die onder andere op Java en andere bezette gebieden in Zuidoost Azië ontmanteld werden. De Japanners maakte gebruik van krijgsgevangenen en burgers om de spoorlijn aan te leggen. Er werd aan de beide uiteinden van de spoorlijn in Thailand en in Birma begonnen met werken. Alle krijgsgevangenen werden in groepen onder de kampen verdeeld die naast de rivieren Khwae Yai en Khwae Noi waren geplaatst. Als een traject klaar was, ging een groep naar een volgend werkkamp om aan een volgende traject te werken. In de zomer van 1943 werd de zogeheten 'Speedo-tijd' door de Japanners ingevoerd. De dwangarbeiders moesten zich dubbel inspannen om het spoor af te krijgen. De dwangarbeiders ontmoeten elkaar in oktober 1943 in Konkuita.

Tijdens de aanleg stierven per dag gemiddeld 75 arbeiders. 15 000 krijgsgevangenen stierven aan uitputting, ziekte en ondervoeding (7000 Britten, 4500 Australiërs, 130 Amerikanen en 3000 Nederlanders). Daarnaast stierven ongeveer 100 000 Thaise en Indonesische romoesja's en Birmaanse en Maleisische dwangarbeiders bij de aanleg.

Na de voltooiing van de spoorweg in december 1943 bestond het werk uit onderhoud en reparatie van schade door geallieerde bommenwerpers. Ook moest er bijvoorbeeld hout gekapt worden om de stoomtreinen te laten rijden. De werkkampen lagen vaak naast vitale punten van de spoorweg, waardoor bombardementen ook veel slachtoffers en gewonden onder de dwangarbeiders maakten. Op een aantal plekken werden ook hospitaalkampen

ingericht. Een deel van de krijgsgevangenen die gewerkt hadden aan de aanleg, werden als dwangarbeider naar Japan verscheept.

Hij werd onder andere geïnterneerd in een krijgsgevangenkamp bij Chungkai. Kamp Chungkai lag 57 km van Non Pladuk, aan de samenvloeiing van de twee grote rivieren, de Mae Khlaung en de Khwae Noi. Hier werd gewerkt aan twee bruggen over de rivier de Kwai. Het kamp werd later een groot hospitaalkamp met heel veel zieken, die terugkwamen van de hoger gelegen werkkampen langs de spoorlijn. Het was

tevens een doorgangskamp voor mannen, die op weg waren naar de hoger gelegen werkkampen. Chungkai werd geopend in november 1942 en bleef in bedrijf tot het in juni 1945 werd gesloten. Tijdens zijn krijgsgevangenschap was hij daar aanwezig bij de oprichting van de Kapitein Servaes Stam op 2 december 1943. Veel scouts uit Java vonden elkaar daar weer. Deze stam heeft bestaan tot mei 1944

Op 3 juni 1944 ging hij vanuit Changi, Singapore, met de Miyo Maru in konvooi richting Japan. Aan boord van dit schip waren de scouts Freddy Beltgens, Jan Loogen, Charles Tarenskeen en Bernard Zon. Onderweg van Manila naar Takao, Formosa, kwamen ze in een tyfoon terecht kwam. Het schip liep zoveel schade op, dat het niet verder kon varen. De krijgsgevangenen werden overgenomen door de SS Tamahoko Maru. Ze vertrokken op 20 juni 1944 met 772 krijgsgevangenen uit Takao naar Japan. Het schip vervoerde een lading kopererts, suiker en rijst. Aan boord waren verder nog 500 Japanse soldaten. Ze voeren in een konvooi van 12 schepen (o.a. twee corvetten en een mijnenlegger). Op 24 juni 1944, ongeveer 60 km ten zuidwesten van Nagasaki, werd het schip om 23.50 uur getorpedeerd door de Tang en zonk in slechts enkele minuten. De begeleidende Japanse schepen hielpen de krijgsgevangenen, die in zee dreven, niet. De

volgende morgen verscheen een reddingsboot (kleine walvisvaarder), die 211 drenkelingen aan boord nam en in Nagasaki aan wal bracht. Nog dezelfde middag werden zij overgebracht naar het krijgsgevangenkamp Fukuoka 14B, Nagasaki. Zon is bij de aanval omgekomen en kreeg een zeemannsgraf.

Ter nagedachtenis van de ruim 22.000 op zee omgekomen Nederlandse, Amerikaanse, Britse, Australische militairen, Romuscha's en burgers is een Monument Slachtoffers Japanse Zeetransporten opgericht. Onder hen waren meer dan 68.000 die als dwangarbeiders door de Japanners verscheept werden met de 'Hell ships' tijdens de Tweede Wereldoorlog in Zuid Oost Azië.

Meer informatie

[Bernard Louis Zon \(oorlogsgravenstichting.nl\)](http://oorlogsgravenstichting.nl)

[Japanse interneringskaarten, Surname: Zon \(ゾン\) | Nationaal Archief](#)

[Kapt. Servaes Stam Ned. Ind. Padvinders opgericht 2 Dec'43 Chungkai Thailand' - Het Geheugen \(delpher.nl\)](#)

[Miyo Maru](#)

[Tamahoko Maru](#)

[Tamahoko Maru - Wikipedia](#)

[Imperial Japanese Army Transports \(combinedfleet.com\)](http://combinedfleet.com)

[Arnhem, monument 'Japanse Zeetransporten' - Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.